

Here We Go Again: The Second Generation
Rabbi Jonathan Ziring: jjiring@torontotorah.com

1. במדבר פרק כ, א-יג

וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּלִהְעֵדָה מִדְּבָר־צֹן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקֹדֶשׁ וַתָּמַת שָׁם מֶרְיָם וַתִּקָּבֵר שָׁם: (ב) וְלֹא־הָיָה מִיָּם לַעֲדָה וַיִּקְהְלוּ עַל־מִשְׁהָ וְעַל־אֲהָרֹן: (ג) וַיָּרַב הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר וְלוּ גִעַנּוּ בְּנוֹעַ אַחֲנִינוּ לִפְנֵי יְקֹוֹק: (ד) וְלָמָּה הִבַּאתֶם אֶת־יְקֹוֹק אֱלֹהֵימִדְבָּר הַזֶּה לְמוֹת שָׁם אַנְחִנוּ וּבַעֲרִינוּ: (ה) וְלָמָּה הֶעֱלִיתֶנּוּ מִמִּצְרַיִם לְהֵבִיא אֹתָנוּ אֶל־הַמִּקְוֹם הַרְעָה הַזֶּה לֹא מָקוֹם זֶרַע וְתֹאנָה וְגַפְןֹּ וְרִמּוֹן וַיִּמִּים אֵין לְשִׁתּוֹת: (ו) וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִפְּנֵי הַקְּהָל אֶל־פְּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיִּרְא כְּבוֹד־יְקֹוֹק אֲלֵיהֶם: פ (ז) וַיְדַבֵּר יְקֹוֹק אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ח) קַח אֶת־הַמַּטֵּה וְהַקְּהָל אֶת־הָעֵדָה אֶתְּהָ וְדַבְּרָתָם אֶל־הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִיַּמִּיו וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מִיָּם מִרְהַסְלַע וְהִשְׁקִיתָ אֶת־הָעֵדָה וְאֶת־בְּעִירָם: (ט) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֵּה מִלִּפְנֵי יְקֹוֹק כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ: (י) וַיִּקְהְלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת־הַקְּהָל אֶל־פְּנֵי הַסֵּלַע וַיֹּאמְרוּ לָהֶם שְׂמַעוּנָא הַמְרִים הַמְרִיהַסְלַע הַזֶּה נֹוצֵיא לָכֶם מִיָּם: (יא) וַיִּרַם מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ וַיִּדָּ אֶת־הַסֵּלַע בְּמַטְהוֹ פַּעֲמָיו וַיֵּצֵא מִיָּם רַבִּים וַתִּשֶׁת הָעֵדָה וּבַעֲרִירָם: ס (יב) וַיֹּאמְרוּ יְקֹוֹק אֱלֹהֵימִשָּׁה וְאַל־אֲהָרֹן יַעַן לֹא־הִאֲמַנְתָּם בְּיָ לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעִינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תִבְיֹאוּ אֶת־הַקְּהָל הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם: (יג) הֲקָמָה מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר־רָבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְקֹוֹק וַיִּקְדַּשׁ בָּם:

The Israelites arrived in a body at the wilderness of Zin on the first new moon, and the people stayed at Kadesh. Miriam died there and was buried there. The community was without water, and they joined against Moses and Aaron. The people quarreled with Moses, saying, “If only we had perished when our brothers perished at the instance of the LORD! Why have you brought the LORD’s congregation into this wilderness for us and our beasts to die there? Why did you make us leave Egypt to bring us to this wretched place, a place with no grain or figs or vines or pomegranates? There is not even water to drink!” Moses and Aaron came away from the congregation to the entrance of the Tent of Meeting, and fell on their faces. The Presence of the LORD appeared to them, and the LORD spoke to Moses, saying, “You and your brother Aaron take the rod and assemble the community, and before their very eyes order the rock to yield its water. Thus you shall produce water for them from the rock and provide drink for the congregation and their beasts.” Moses took the rod from before the LORD, as He had commanded him. Moses and Aaron assembled the congregation in front of the rock; and he said to them, “Listen, you rebels, shall we get water for you out of this rock?” And Moses raised his hand and struck the rock twice with his rod. Out came copious water, and the community and their beasts drank. But the LORD said to Moses and Aaron, “Because you did not trust Me enough to affirm My sanctity in the sight of the Israelite people, therefore you shall not lead this congregation into the land that I have given them.” Those are the Waters of Meribah—meaning that the Israelites quarrelled with the LORD—through which He affirmed His sanctity.

2. במדבר פרק יז, ו-כח

(ו) וַיִּלְנוּ כְּלַעֲדָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמְּחֹרָת עַל־מִשְׁהָ וְעַל־אֲהָרֹן לֵאמֹר וְעַל־מִשְׁהָ וְעַל־אֲהָרֹן וַיִּפְּלוּ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כִּסְהוֹ הָעֵנָן וַיִּרְא כְּבוֹד יְקֹוֹק: (ח) וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד: פ (ט) וַיְדַבֵּר יְקֹוֹק אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (י) הֲרִמּוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלְתָּ אֹתָם כְּהַגְעוּ וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם: (יא) וַיֹּאמְרוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן קַח אֶת־הַמַּחֲתָה וְתִרְעַלְתָּהּ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קִטְרֶת וְהוֹלֵךְ מֵהָרָה אֶל־הָעֵדָה וּכְפַר עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְקֹוֹק הַחַל הַגִּגִּיף... פ (טז) וַיְדַבֵּר יְקֹוֹק אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (יז) דַּבְּרָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאֵתֶם מַטֵּה לְבֵית אֲבִי מֵאֵת כָּל־נְשֵׂי־אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מַטֹּת אִישׁ אֶת־שְׁמוֹ תִכְתֹּב עַל־מַטְהוֹ: (יח) וְאֵת שֵׁם אֲהָרֹן תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּה לְוִי כִּי מַטֵּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם: (יט) וְהִנְחַתָּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֲוַעֵד לָכֶם שָׁמָּה: (כ) וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחָרְבּוּ מִטְהוֹ יִפְרַח וְהִשְׁכַּחְתִּי מֵעַלִי אֶת־תְּלֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִם מְלִינִים עֲלֵיכֶם: (כא) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֱלִילוֹ כָּל־נְשֵׂי־אֲבֹתָם מַטֵּה לְנִשְׂיָא אֶחָד מִטְהָ לְנִשְׂיָא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מַטֹּת וּמִטְהָ אֲהָרֹן בְּתוֹךְ מַטֹּתָם: (כב) וַיִּנַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֹּת לִפְנֵי יְקֹוֹק בְּאֹהֶל הָעֵדוּת: (כג) וַיְהִי מִמְּחֹרָת וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָּרַח מִטְהָ־אֲהָרֹן לְבֵית לְוִי וַיֵּצֵא פֶרַח וַיִּצֵּץ לְוִי וַיִּגְמַל שְׁקָדִים: (כד) וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמַּטֹּת מִלִּפְנֵי יְקֹוֹק אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטְהוֹ: ס (כה) וַיֹּאמְרוּ יְקֹוֹק אֱלֹהֵימִשָּׁה הֲשֵׁב אֶת־מַטְהָ אֲהָרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת לְמַשְׁמַרְתָּ לְאוֹת לְבַנְיִמְרִי וְתִכַּל תְּלֹנוֹתָם מֵעַלִי וְלֹא יָמָתוּ: (כו) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְקֹוֹק אֹתוֹ כֹּן עָשָׂה: ס (כז) וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר הֲוֹ גִעַנּוּ אֲבָדְנוּ כָּלְנוּ אֲבָדְנוּ: (כח) כָּל הַקְּרָבָה הַקְּרָבָה אֶל־מִשְׁכַּן יְקֹוֹק יָמוֹת הָאֵם תָּמְנוּ לְגֹועַ:

Next day the whole Israelite community railed against Moses and Aaron, saying, “You two have brought death upon the LORD’s people!” But as the community gathered against them, Moses and Aaron turned toward the Tent of Meeting; the cloud had covered it and the Presence of the LORD appeared. When Moses and Aaron reached the Tent of Meeting, the LORD spoke to Moses, saying, “Remove yourselves from this community, that I may annihilate them in an instant.” They fell on their faces. Then Moses said to Aaron, “Take the fire pan, and put on it fire from the altar. Add incense and take it quickly to the community and make expiation for them... The LORD spoke to Moses, saying: Speak to the Israelite people and take from them—from the chieftains of their ancestral houses—one staff for each chieftain of an ancestral house: twelve staffs in all. Inscribe each man’s name on his staff, there being one staff for each head of an ancestral house; also inscribe Aaron’s name on the staff of Levi. Deposit them in the Tent of Meeting before the Pact, where I meet with you. The staff of the man whom I choose shall sprout, and I will rid Myself of the incessant mutterings of the Israelites against you. Moses spoke thus to the Israelites. Their chieftains gave him a staff for each chieftain of an ancestral house, twelve staffs in all; among these staffs was that of Aaron. Moses deposited the staffs before the LORD, in the Tent of the Pact. The next day Moses entered the Tent of the Pact, and there the staff of Aaron of the house of Levi had sprouted: it had brought forth sprouts, produced blossoms, and borne almonds. Moses then brought out all the staffs from before the LORD to all the Israelites; each identified and recovered his staff. The LORD said to Moses, “Put Aaron’s staff back before the Pact, to be kept as a lesson to rebels, so that their mutterings against Me may cease, lest they die.” This Moses did; just as the LORD had commanded him, so he did. But the Israelites said to Moses, “Lo, we perish! We are lost, all of us lost! Everyone who so much as ventures near the LORD’s Tabernacle must die. Alas, we are doomed to perish!”

3. במדבר פרק כא, א-ט

(א) וישמעלע הכנעני מלך ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי: (ב) וידר ישראל נדר ליקוק ויאמר אם נתן תתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריהם: (ג) וישמע יקוק בקול ישראל ויתן את הכנעני ויחרם אתהם ואת עריהם ויקרא שם המקום חרמה: פ (ד) ויסעו מהר ההר דרך ים סוף לסבב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך: (ה) וידבר העם באלהים ובמשה למה העלינו ממצרים למות במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו קצה בלחם הקל: (ו) וישלח יקוק בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מישראל: (ז) ויבא העם אל משה ויאמרו חטאנו כי דברנו ביקוק ונבד התפלל אל יקוק ויסר מעלינו את הנחש ויתפלל משה בעד העם: (ח) ויאמר יקוק אל משה עשה לך שרף ושים אותו עליהם והיה כלה נשוא וראה אותו וחי: (ט) ויעש משה נחש נחשת וישמהו על הנס והיה אם נשף הנחש את איש והביט אל נחשת הנחשת וחי

When the Canaanite, king of Arad, who dwelt in the Negeb, learned that Israel was coming by the way of Atharim, he engaged Israel in battle and took some of them captive. Then Israel made a vow to the LORD and said, "If You deliver this people into our hand, we will proscribe their towns." The LORD heeded Israel's plea and delivered up the Canaanites; and they and their cities were proscribed. So that place was named Hormah. They set out from Mount Hor by way of the Sea of Reeds to skirt the land of Edom. But the people grew restive on the journey, and the people spoke against God and against Moses, "Why did you make us leave Egypt to die in the wilderness? There is no bread and no water, and we have come to loathe this miserable food." The LORD sent seraph serpents against the people. They bit the people and many of the Israelites died. The people came to Moses and said, "We sinned by speaking against the LORD and against you. Intercede with the LORD to take away the serpents from us!" And Moses interceded for the people. Then the LORD said to Moses, "Make a seraph figure and mount it on a standard. And if anyone who is bitten looks at it, he shall recover." Moses made a copper serpent and mounted it on a standard; and when anyone was bitten by a serpent, he would look at the copper serpent and recover.

4. בשלח: רדיפה ממצרים וקריעת ים סוף, מים, מן, מים, עמלק

5. שמות פרק יז, ז-יא

(ז) ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסתם את יקוק בקרבנו אם אין: פ (ח) ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים: (ט) ויאמר משה אליהו שלע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחור אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלהים ביד: ... (יא) והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יגיש ידו וגבר עמלק:

The place was named Massah and Meribah, because the Israelites quarreled and because they tried the LORD, saying, "Is the LORD present among us or not?" Amalek came and fought with Israel at Rephidim. Moses said to Joshua, "Pick some men for us, and go out and do battle with Amalek. Tomorrow I will station myself on the top of the hill, with the rod of God in my hand... Then, whenever Moses held up his hand, Israel prevailed; but whenever he let down his hand, Amalek prevailed.

6. משנה מסכת ראש השנה פרק ג משנה ח

והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגומר (שמות י"ז) וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה אלא לומר לך כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתגברים ואם לאו היו נופלין כיוצא בדבר אתה אומר (במדבר כ"א) עשה לך שרף ושים אותו על נס והיה כל הנשוד וראה אותו וחי וכי נחש ממית או נחש מחיה אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהן שבשמים היו מתרפאים ואם לאו היו נימוקים

"And so it was, when Moshe raised his hand, Israel prevailed..." (Exodus 17:11). And is it Moshe's hands that make [success in] war or break [success in] war? Rather, [this comes to] tell you, [that] whenever Israel would look upward and subjugate their hearts to their Father in heaven, they would prevail; and if not, they would fall. Similar to this matter, you [can] say concerning the verse; "Make a [graven] snake and place it on a pole, and everyone bitten who sees it will live" (Numbers 21:8): And is it the snake that kills or [is it] the snake that [revives]? Rather, whenever Israel would look upward and subjugate their hearts to their Father in heaven, they would be healed; and if not, they would be harmed.

7. במדבר פרק יז, ב-ג

(ב) וילנו על משה ועל אהרן כל בני ישראל ויאמרו אליהם כלה עזה לוימתנו בארץ מצרים או במדבר הזה לוימתנו: (ג) ולמה יקוק מביא אתנו אל הארץ הזאת לנפל בחרב נשינו וטפנו יהיו לבז הלא טוב לנו שוב מצרימה:

All the Israelites railed against Moses and Aaron. "If only we had died in the land of Egypt," the whole community shouted at them, "or if only we might die in this wilderness! Why is the LORD taking us to that land to fall by the sword? Our wives and children will be carried off! It would be better for us to go back to Egypt!"

8. במדבר פרק טז, יב-יד

(יב) וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה: (יג) המעט כי העלינו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר כיתשתרר עלינו גם השתגר: (יד) אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ויתר לנו נחלת שדה וקברם העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה:

Moses sent for Dathan and Abiram, sons of Eliab; but they said, "We will not come! Is it not enough that you brought us from a land flowing with milk and honey to have us die in the wilderness, that you would also lord it over us? Even if you had brought us to a land flowing with milk and honey, and given us possession of fields and vineyards, should you gouge out those men's eyes? We will not come!"